

Hand 2, 41-47 – deel 1: Een droom van een kerk
Votum/groet; Gez 158; gebed; Kom HG (kicl); lezen Hand 2, 41-47 / 1Tess 5, 16-24; Opw 194; preek; Breng ons samen (kicl); doop; Ik zal er zijn; gebed + med; collecte; Opw 769; zegen
Bergschenhoek 27.8.2017

De kerk is uit... dia

De kerk is uit. In de zin van: niet meer 'in'. In Nederland lijkt de kerk haar beste tijd te hebben gehad. Over het algemeen hebben mensen niks tegen geloof. God is op zich prima en Jezus is oké. Maar de kerk, wat moet je daar mee? De kerkdiensten zijn langdradig. Kerkmensen zijn schijnheilig. Het gaat om regels. Je bent je hele zondag kwijt. Kerken maken onderling ruzie. Kerkmensen vechten elkaar de tent uit. Er zijn misbruikschandalen. Je mag er niks. En er zullen vast nog veel meer redenen zijn. Nee, de kerk staat er niet zo best op in de beeldvorming van veel mensen vandaag de dag. Ook binnen de kerk zelf trouwens hoor. Ik wil best in God geloven, maar of ik lid blijf van de kerk, weet ik niet. Hoor ik best vaak. Of: ik hou van God, maar die kerk waar ik lid van ben, die maakt mij het geloven vaak best moeilijk. Niet zo makkelijk, de kerk dus. Heeft de kerk echt haar beste tijd gehad? Ik hoop het niet. Ik geloof het ook niet. Ik wil samen met jullie zoeken naar inspiratie en bezieling. Kun je ook enthousiast worden van de kerk in het algemeen, van deze kerk in het bijzonder? Graag! Ik wil drie keer met jullie op zoek naar de kern van gemeente zijn. Met handelingen 2, 41-47 erbij open. Over de eerste christelijke gemeente. De oer-kerk zeg maar. Met vandaag als opschrift: een droom van een kerk...

Een droom van een kerk dia

Heeft de kerk haar beste tijd gehad? Je zou denken van wel, als je Handelingen 2, 41-47 leest. Zo mooi als het begonnen is toen. De eerste christelijke gemeente. Geweldig wat je daarover leest. Een droom van een kerk, of niet? Eensgezindheid onder die mensen. Alle verschillen ondergeschikt aan een hoger doel. Mooie woorden die Lukas gebruikt. Mensen die trouw willen zijn aan God, aan elkaar. Een gemeenschap wordt gevormd. Een kerk met uitstraling. Ze staan in de gunst bij het hele volk. Niemand lijdt er gebrek. Het ideaalbeeld van hoe een kerk eruit zou moeten zien, vind je niet? Bij zo'n kerk zou het een stuk makkelijker zijn om erbij te willen horen...

Als je dat zo leest, ligt het heel dichtbij om meteen te verzuchten: en kom daar vandaag de dag nog maar eens om... Ja, heel soms zijn er van die kerken die het in de publieke opinie goed doen. Ze trekken grote groepen mensen aan. Met mooie samenkomsten, een goede boodschap, moderne vormen. Maar het zijn vaak uitzonderingen. Leg eens een doorsnee kerk van vandaag naast die van Jeruzalem. Of onze eigen kerk, de gemeente waar jij lid van bent. Waar staan die vandaag de dag om bekend? Waardoor trekken zij en trekken wij aandacht? Als ze al aandacht trekken... Heel vaak gaat het om subgroepjes in de marge, die

op zondagmorgen nog de moeite nemen vroeg hun bed uit te komen en een kerkdienst te bezoeken...

En die dingen van Handelingen 2? Eensgezindheid, gemeenschap, verbondenheid, uitstraling, trouw, een intensief gebedsleven en honger naar het evangelie van Jezus, in de gunst staan bij de hele samenleving? Hmm... Ik zou het graag willen, maar de realiteit is anders. Dat geef ik eerlijk toe. Ruzie en conflict tussen kerkmensen zelf of tussen kerken. Gemeentes die als los zand aan elkaar hangen. Een kleine groep mensen die actief is en wil zijn en een grote groep die er een beetje bij hangt. Mensen die niet gezien en begrepen worden. Een gemeenschap der heiligen die niet bepaald een gemeenschap der veiligen is. Neem jij graag vrienden en collega's mee naar de kerk, naar jouw kerk? Haast jaloersmakend die gemeente in Jeruzalem. Een droom van een kerk, onbereikbaar voor ons vandaag...

Kijk omhoog dia

Ik heb vaak genoeg meegemaakt dat lezen over die eerste christelijke gemeente daarom een haast verlamdende uitwerking heeft op mensen. Hier kunnen we nooit aan tippen, zeggen ze dan. Zo zal het bij ons nooit worden. Wat zijn wij ver verwijderd geraakt van zoals het oorspronkelijk bedoeld is. Dat soort reacties. Ergens begrijp ik het. Maar het zou jammer zijn als dat het enige is.

Alsof die kerk in Jeruzalem de ideale kerk was of zo. Een stukje hemel op aarde. Een kerk waar je opeens niet meer te maken hebt met mensen zoals jij en ik. Nou, vergeet het maar. De ideale kerk bestaat niet in de Bijbel. Ook niet deze kerk. Later lees je over twee mensen, Ananias en Saffira, die bedrog plegen, zich schijnheilig beter voor doen dan ze zijn. Ze vallen dood neer als dat bedrog uit komt. Weer iets later lees je over conflict tussen het Griekssprekende en het Arameestalige deel van de gemeente. Ook toen kon je al merken dat het soms best lastig is om met verschillen om te gaan. Als je de Bijbel er verder op na leest, kom je het steeds opnieuw tegen. Er is overal wel wat. Niks menselijks is geen enkele kerk vreemd. Er zijn mensen die ontrouw zijn, er de kantjes van af lopen, er wordt ruzie gemaakt, er wordt onzorgvuldig en liefdeloos met de ander omgegaan, er zijn kliekjes en groepen in de kerk, noem maar op.

Dat hoort kennelijk bij kerk zijn op deze wereld. Dat was toen al zo en is nog steeds zo. Kerken verprutsen het vaak. Het gaat om mensen. En mensen doen soms domme dingen, zijn kortzichtig, egoïstisch, genadeloos en ga zo maar door. En dus gaat er altijd genoeg mis. Het kan alleen wat worden met de kerk dankzij God. De bedoeling van Handelingen 2, 41-47 is niet om te gaan zitten navelstaren en meewarig het hoofd te gaan schudden over hoe mooi het allemaal was in die tijd en hoe slecht vandaag de dag. Kijk omhoog, heb ik boven dit stukje in de preek gezet. Verwonder je. Ongelooflijk, wat er gebeurt als God het voor het zeggen krijgt! Die kerk daar in Jeruzalem – God heeft dat gedaan en mogelijk gemaakt, je ziet in alles zijn hand, dankzij Hem kan dit!

Geen spiegel maar venster dia

Lieve mensen, dat is iets om heel goed te bedenken bij dit gedeelte. Op zoek naar de kern van gemeente zijn... Dat begint niet bij mij, mijn ideeën, jouw wensen, maar dat begint bij God. Lukas wil met zijn beschrijving van de eerste christelijke gemeente niet zeggen: mensen, kijk toch wat een fantastische geoliede machine er in Jeruzalem ontstond onder leiding van de apostelen met Petrus vooraan. Nee, vertelt Lukas, hier loopt Pinksteren op uit.

Handelingen 2 begon met 120 mensen bij elkaar in een huis in Jeruzalem. Toen de Geest die komt. Petrus die het woord gaat voeren. En op het einde daarvan 3000 mensen die zich laten dopen, tot geloof komen in Jezus, de belofte van de Geest ontvangen. En die mensen, vertelt Lukas, die 3000 op die dag en al die anderen die er daarna bij kwamen, vormen samen deze gemeenschap.

Voel je? Dit is waar Pinksteren op uit loopt, vertelt Lukas. Dit gebeurt als de Geest van God gaat waaien, als de wind van de Geest opsteekt en mensen in de greep krijgt. Dan krijg je dus dit. Veel van die mensen daar stonden nog maar een tijdje geleden te schreeuwen voor Pilatus, dat die Jezus uit Nazaret dood moest, weg met hem, aan het kruis met Hem. En nu dit! Dat doet de Geest van God. Hij raakt mensen zo in het hart, dat ze omdraaien, de koers in hun leven verleggen. Hij bindt mensen zo samen, dat ze deze gemeenschap vormen. Kijk en geniet, vertelt Lukas, dit is de Geest van God!

Daarom zeg ik: gebruik Handelingen 2 niet zozeer als een spiegel, maar vooral als een venster. Een spiegel werpt je terug op jezelf. Je ziet alleen maar waar het bij jou allemaal aan ontbreekt. Laat het een venster zijn. Waardoor je naar buiten kijkt. Je krijgt een perspectief! Dit gaat gebeuren, als Gods Geest ruimte krijg. Waar Hij komt met zijn kracht en leven, worden mensen veranderd. Mensen raken verbonden, gaan samen het leven delen. Dan gaat het prikkelen en iets los maken. Laat je niet verlammen en deprimeren, maar juist aansteken en doen verlangen: met God erbij, als Gods Geest alle ruimte krijgt, zullen ook wij die kant op gaan!

Een droom van een kerk dia

Dat wilde ik om te beginnen naar voren brengen naar aanleiding van Handelingen 2, 41-47. Geen ideaalplaatje dat ik zelf bedenk, of wij samen, maar een beeld van Gods nieuwe samenleving. Ook niet bedoeld om overal te kopiëren of zo. Maar als een illustratie van wat er gebeurt als Gods Geest gaat waaien. Gods droom. Een nieuwe samenleving. Mensen echt verbonden, samen het leven delen, een gemeenschap waar het goed leven is. In het leven geroepen door zijn Geest.

Een droom van een kerk. Ja, zo kun je naar die gemeente in Jeruzalem kijken. Maar ook naar die van jezelf, naar deze gemeente, naar de kerk van God vandaag. Met als grote vraag: laat jij je meenemen in de droom van God? Willen jij en ik je laten bezielen en omvormen door diezelfde Geest van toen? Daarom heb ik een stukje Bijbel erbij laten lezen. Paulus in 1Tessalonicenzen 5. Met daarin een korte tekst die zegt: Doof de Geest niet uit. Dat kan

blijkbaar. Gods Geest uitdoven. Zijn vuur uitmaken. Zou dat ook kunnen door te zeggen: voor mij hoeft die kerk niet. Aan de kant te blijven staan met je bedenkingen, je kritiek misschien. Niet mee willen doen. Je hart sluiten voor die ander naast je? Om wind te vangen, moet je wel de zeilen hijsen... Hijs de zeilen, zou ik zeggen. Open je hart, je leven. Laten we samen omhoog kijken. Niet alleen miesmuizeren over alles waarin de kerk tegen kan vallen, of waarin deze gemeente het laat afweten. De Geest is er ook. Zijn wind steekt op. Vang hem, ga ervoor open staan.

En dan word ik opgetild. Droom ik van een kerk. Een kerk die prikkelt en mensen uitdaagt. Waar mensen zich thuis voelen, jong en oud, groot en klein, dwars door alle lagen van de bevolking heen. Een kerk met een warm welkom. Een bloeiend gemeenschapsleven, hechte relaties tussen mensen. Een kerk die iets betekent voor de buurt, goed bekend staat in haar omgeving. Mensen die metterdaad boodschap hebben aan elkaar en gericht zijn op God in een intensief gebedsleven. Een nieuwe samenleving, op deze wereld met de eenzaamheid en verwijdering die er is, die laat zien: het kan anders. Kan het echt? Ja, dat geloof ik. Door God zelf en zijn Geest!

Amen